

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 2779/2020
24.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Ненковић адвокат из ..., против туженог Завода за јавно здравље „Тимок“ из Зајечара, чији је пуномоћник Марија Ивановић адвокат из ..., ради поништаја решења и утврђења радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1317/2019 од 21.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 24.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1317/2019 од 21.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 1066/18 од 28.02.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништени анекс уговора о раду бр. ../12 од 17.09.2012. године са дел. бр. ../13 од 16.08.2013. године и решење о престанку радног односа бр. ../13 од 16.09.2013. године, и утврђено да је тужиља по сили закона засновала радни однос на неодређено време код туженог што је исти дужан да призна и трпи, док је у преосталом делу тужбени захтев за утврђење да оваква одлука суда замењује уговор о раду на неодређено време одбачен као недозвољен. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1317/2019 од 21.05.2020. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Зајечару П1 1066/18 од 28.02.2019. године у усвајајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 8, 12, 230, 231. и 238. ЗПП, учињеној у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је 15.09.2010. године закључила са туженим уговор о раду на одређено време у трајању од шест месеци - до 15.03.2011. године, ради обављања послова ... - послова ... у Центру туженог за Анексом уговора од 04.03.2011. године измењен је наведени уговор о раду само у погледу датума престанка радног односа тужиле, тако што је уговорено да јој радни однос престаје 14.09.2011. године. Тужени је 12.09.2011. године донео решење о престанку радног односа тужиле због протекла времена на који је заснован. Истог дана странке су закључиле нови уговор о раду на одређено време у трајању од шест месеци - до 15.03.2012. године, ради обављања послова ... у Центру за Анексом од 26.10.2011. године измењен је члан 1. уговора о раду од 12.09.2011. године, којим је регулисана врста и опис послова које тужила обавља, тако што је уговорено да ће тужила обављати послове ... - послове ... у Центру за ..., док је у преосталом делу уговор о раду на одређено време од 12.09.2011. године остао неизмењен. Новим анексом тог уговора од 13.03.2012. године измењен је датум престанка радног односа, тако што је уговорено да тужили радни однос по том уговору престаје 15.09.2012. године. Тужени је 17.09.2012. године донео решење о престанку радног односа тужиле са 15.09.2012. године. Тужила и тужени су 17.09.2012. године закључили још један уговор о раду на одређено време у трајању од шест месеци - до 16.03.2013. године, ради обављања послова ... у Центру за Радни однос тужиле на одређено време заснован наведеним уговором продужаван је са више његових анекса, сваки закључен за период од месец дана, све до 17.09.2013. године када је радни однос тужиле престао због истека времена на које је закључен последњи анекс уговора од 16.08.2013. године. Тужени је 16.09.2013. године донео решење о престанку радног односа тужиле. Тужила је од септембра 2010. године до марта 2012. године обављала послове ... на пословима ... у Центру туженог за ..., а након тога па све до престанка радног односа послове ... у Центру туженог за

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одредбом члана 37. Закона о раду, у тексту важећем до његових новела које су ступиле на снагу 29.07.2014. године, било је прописано: да се радни однос заснива на време чије трајање је унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла које траје одређено време и слично, за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или са прекидима не може трајати дуже од 12 месеци (став први); да се под прекидом из става првог тог члана не сматра прекид рада краћи од 30 радних дана (став други); да се радни однос на одређено време ради замене привремено одсутног запосленог, може засновати до повратака привремено одсутног запосленог (став трећи); да радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време ако запослени

настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос (став четврти).

С`обзиром на уочену појаву да послодавци закључују уговоре о раду на одређено време сукцесивно, у укупном трајању које је често дуже од 12 месеци, Врховни касациони суд је 25.12.2012. године усвојио правно схватање о преображају радног односа на одређено време. Према том правном схватању: послодавац и запослени могу да закључе један или више сукцесивних уговора о раду на одређено време на истим пословима, чије укупно трајање непрекидно или са прекидима краћем од 30 дана не може да буде дуже од 12 месеци (осим замене одсутног радника); ако послодавац и запослени закључе уговор о раду на одређено време по истеку рока од једне године на истоврсним пословима, па запослени ради дуже од пет радних дана, стекли су се услови за прерастање радног односа у радни однос на неодређено време; рок од 90 дана за подношење тужбе за утврђење да је радни однос на одређено време постао радни однос на неодређено време почиње да тече од дана достављања решења о отказу, односно фактичког престанка радног односа.

Дакле, за обављање одређених послова може се више пута заснивати радни однос на одређено време, али укупно трајање радног односа по сукцесивним уговорима не може бити дуже од 12 месеци. У супротном, ако би се сваки сукцесивни уговор третирао као посебан уговор, то би значило злоупотребу закона (и међународних стандарда), а послодавац би могао да изигра правило о временском ограничењу рада на одређено време, а злоупотреба права је забрањена (члан 13. Закона о облигационим односима).

У овом случају, између странака закључено је више сукцесивних уговора о раду на одређено време у непрекидном трајању од три године - 36 месеци. Тужила је, сагласно уговору о раду од 15.09.2010. године, обављала послове ... на пословима ... у Центру туженог за ... у периоду од 15.09.2010. године до 14.09.2011. године. Исте послове тужила је обављала и од 26.10.2011. године, дана закључења анекса уговора о раду на одређено време од 12.09.2011. године који је закључен ради обављања послова ... у центру туженог за ..., који се разликују од послова Међутим, оценом и других изведених доказа утврђено је да је тужила наставила да обавља послове ... и након закључења уговора о раду на одређено време од 12.09.2011. године и да је са обављањем послова у Центру за ... започела тек половином 2012. године. Из изложеног следи да је истоветне послове ... тужила обављала непрекидно дуже од 12 месеци и да уговор о раду од 12.09.2011. године, закључен ради обављања других послова, није довео до фактичког прекида послова које је тужила обављала по уговору о раду од 15.09.2010. године и анексу уговора о раду од 12.09.2011. године који је закључила 26.10.2011. године. У таквој ситуацији испуњени су услови да се, у смислу цитираног члана 37. Закона о раду, радни однос тужиле на одређено време преобрази у радни однос на неодређено време. При том је без значаја то што тужила није побијала решења о престанку радног односа од 12.09.2011. године и 17.09.2012. године, нити уговор о раду на одређено време од 12.09.2011. године.

Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда, нису основани ни наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, због чега је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

Председник већа - судија

Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић